

2018-11-29

PM om fast/rörlig bruksavgift i va-taxa

Hur uppdelningen ska fördelas mellan fast och rörligt i va-taxans bruksavgift är inte på något sätt reglerat i lag. Det kan ändå konstateras att en uppdelning på 70 % på fast och 30 % på rörligt är ganska vanligt i kommunerna.

En allmän va-anläggnings finansiering regleras i 30 § Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) med angivande av en självkostnadsprincip med ramen nödvändiga kostnader samt i 31 § LAV med angivande av ett avgiftsuttag enligt skälighet och rättvisa. Den allmänna va-anläggningens tjänster är i första hand avsedda för normal hushållsanvändning, dvs bostadsfastigheter, men det medför ändå inte att t.ex. industri inte skulle ha rätt till kommunal va-anslutning. Det innebär endast att en industrifastighet inte kan begära mer av va-tjänsterna än ett normalt hushåll.

Den allmänna va-anläggningen strävar vanligtvis efter att höja den fasta andelen i bruksavgiften för att åstadkomma en mer kostnadsriktig va-taxa. Dess kostnader utgörs vanligtvis till övervägande del av fasta kostnader, vilka i stort sett är oberoende av hur mycket den enskilde va-abonnenten förbrukar. Fastighetens nytta av den allmänna va-anläggningen består i första hand av att anläggningen står till förfogande närhelst det uppstår behov av den. Den allmänna va-anläggningen måste dimensioneras för att fullt ut kunna tillgodose detta behov. Därför finns det också stöd i rättspraxis om att en relativt stor del av bruksavgiften tas ut som fast avgift. Men en hög andel fast avgift leder också till mindre sparvänlighet gällande vattenförbrukning. Därutöver kan också konstateras att en alltför dominerande del av fast avgift kan riskera konflikt med intentionerna i ramdirektivet för vatten.

När det gäller fritidsfastighet, såsom va-abonnent, så finns stöd i rättspraxis för att inte ha vattenmätning på sådan fastighet. En del kommuner har anammat detta, främst av praktiska skäl men även ekonomiska, och debiterar istället en schablonavgift till fritidsfastighet enligt va-taxa. Denna åtgärd lägger då ett större ansvar på fritidsfastigheter för den allmänna va-anläggningens fasta kostnader, än vad som skulle vara fallet med vattenmätning.

Rita Lord
Advokat